

Beszámoló

CSSP-TANHAZ-2018-0207

A Csoóri Sándor Program által kiírt nyertes TANHAZ pályázat (CSSP-TANHAZ-2018-0207) keretében valósulhatott meg a két táncház a paksi Pro Artis Művészeti Iskolában. Az eredetileg 2.000.000 Ft-os költségvetésű programsorozat helyett 600 000 forintnyi összeg állt rendelkezésünkre, így a tervezett táncház sorozatból félévente egyet tudtunk megvalósítani. A kiemelt alkalmakat tartottuk meg, mint a széki bált, valamint a farsangi táncházat, melyen a palatkai banda is közreműködött. Meghívott adatközlő népzeneész vendégeink Székről Filep Márton és Sipos Márton, Magyarpalatkáról Kodoba Florin, Radák Mihály, Mácsingó Calin, Ioan Boldi voltak. A táncházak házigazdája a Tiszta Forrás Zenekar volt, Havasréti Pál vezetésével. Táncoktatók Kurucz Réka és Szilágyi Domonkos. A programokat gyermek táncházzal indítottuk Kurucz Réka vezetésével, a Tiszta Forrás Zenekar közreműködésével, melyek lezárásaként a legkisebbeknek is muzsikáltak vendégeink, a gyermekjátászó szinte észrevétlenül olvadt bele a kamaszok, felnőttek táncházába. A programok során rövid ismeretterjesztő néprajzi előadás segítette a hallottak, látottak mélyebb befogadását a közönség számára, melyet az adatközlő vendégek bevonásával zajló nyilvános, részben moderált beszélgetés egészített ki és tett emberközelivé és élményszerűvé a hallgatóság számára. A táncok szünetében népdaloktatás és kézműves foglalkozás volt.

Eredmények

Tervünk, mely a magyar táncház fellendítését célozta meg Paks városában A táncházakat rendkívül nagy érdeklődés kísérte, mind a iskolai növendékek, mind az egykori és jelenleg aktív amatőr paksi és környékbeli néptáncosok, valamint az egykori táncházasok nagy számban képviseltették magukat rendezvényeinken. A programok résztvevőinek száma megközelítőleg 40-60 fő/ alkalom volt.

A program támogatói:

Csoóri Sándor Program

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Emberi Erőforrás Támogatáskezelő

Beszámoló

CSSP-NEPZENE-2018-0335

Jelen pályázat hozzájárult a 30 éve alakult a Magyar Tekerőzenekar hangszerállományának fejlesztéséhez (tekerő, bőrduda, dob, fellépőruhák, viseletek). A tekerő (nyenyere, nyenyerő, szentlélekmuzsika, kolduslant, forgólant) a vonós hangszerek működési elve alapján megszólaló zeneszerszám, melynek összes húrját egy begyantázott fakorong forgatásával hoz rezgésbe a játékos, miközben a billentyűzeten játssza a dallamot. Jellegzetes hangzását az állandóan megszólaló kísérőhúrok, burdonhúrok adják, és fontos szerepet kap a tekerőlant sajátos ritmushangja, a reccsentő hangok is.

Hangszeres magyar népzenet játszunk autentikus stílusban, törekszünk az eredeti hangzásvilág megőrzésére, szellemi örökségünk és a mai értékek továbbadására. Hisszük, hogy a népi kultúra, hagyományainál és folytonosságánál fogva, olyan erő, amely hatni tud a mai kor emberére és társadalmára. A "Népművészet Ifjú Mestere" címet zenekaruk elnyerte. Népzenei koncerteket, táncházakat, hangszerbemutatókat tartunk a Kárpát-medencében és külföldön is. Eddigi eredményeinket jelentős szellemi és anyagi javak befektetésével, sok munkával hozta létre együttesünk, az aktív tanítás és muzsikálás mellett. Szeretnénk, ha az utánpótlás nevelésével, szakmai táborainkkal, koncertjeinkkel és táncházainkkal is a magyar népművészet megismertetése és terjesztése terén olyan maradandót tehetnénk, amellyel hosszú évtizedekre több generáció megismerhetné a kultúrának eme csaknem feledésbe merülő ágát. Az iskolai év folyamán szervezőként és oktatóként közreműködünk a szentesi, a paksi és a martosi népzenei táborok lebonyolításában.

A pályázati támogatáson beszerzett hangszerek, ruhák, tokok emelik zenekarunk színpadi megjelenésének minőségét.

A szájhagyomány szerint elég sok hangszerkészítő élt Szentes és környékén. Finom szerkezete miatt a tekerő nem tartozott az olcsó hangszerek közé. A századforduló körül darabjáért 12–15 forintot vagy két mázsa búzát fizettek. Bevett szokás volt leánynéven becézni a hangszert, Bözsinek. Lakodalomban két forint volt a bér, meg egy tyúk. Amikor a duda még kedvelt hangszer volt a Dél-Alföldön is, néha duda–klarinét–tekerő összeállításban is játszottak. A legelterjedtebb használata a kisebb méretű, Esz klarinéttal együtt terjedt el a Dél-Alföldön, ami a mai napig kedvelt hangzásnak számít.

Magyar Tekerőzenekar: Kertünk alatt. Adyton. 1995, Fonó Records. Adyton E01

Magyar Tekerőzenekar: Vitézek az végeknél. Periferic Records. 2000. BGGD 083

Eredmények

A támogatást hét hangszer vásárlására és felépő ruhákra (mellény, szoknya) kaptuk meg, mely négy tekerő, két dob és viseletek vásárlását tette lehetővé.

A tekerőt hangszeres együttesben ritkábban használják, de városi amatőr zenészek között népszerű hangszer. A Magyar Tekerőzenekar vonós kísérettel, tekerőlant és kétfenekű dob kíséretével használja kuruc kori és történeti dallamból összeállított műsorszámokban. Így magasabb minőségű színpadi koncertprogram (Táncháztalálkozó-BP 2019, Szenyéri napok-Szentes 2019, Dunakarnevál-BP - 2019, Zeng a lélek feszt-Fót 2019) valamint táncházi muzsikálás valósítható meg számukra (Fonó Session 2018/2019 évad). A hangszerek a zenekari tagok oktatói tevékenységének segítéséhez is hozzájárulnak, magasabb zenei minőség biztosításával (XVII. Szentesi Tekerős Tábor. 2019- jún. 24-28, XXVIII. Karádi népzenei tábor június 29- július 7, Paksi népzenei tábor, Martosi Tekerős-dudás népzenei tábor). A zenekar a közeljövőben 30 éves jubileumi koncertet tervez megvalósítani, melyhez a hangszerek használata szintén elengedhetetlen.

Támogatásukat tisztelettel köszönjük!